

ДАРМОГРАЙ П.П.
ст. групи ОБЕМз – 21

СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

На формування економічної безпеки підприємства впливають зміни, які відбуваються як у зовнішньому, так і внутрішньому середовищі його функціонування. Ці зміни характеризуються нестабільністю та потребують швидкої адаптації підприємств до сучасних умов господарювання з урахуванням чинників невизначеності та нестійкості економічного середовища. Вирішення проблемних питань із захисту облікових даних підприємства є важливою передумовою, спрямованою на досягнення економічної безпеки підприємства як на даному етапі розвитку, так і в майбутньому.

Значний внесок у розробку концепції економічної безпеки зробили такі дослідники, як Л.І. Абалкін, Е.А. Олейніков, І.П. Плетникова, В.П. Пономарьов, Л.І. Донець, Г.В. Козаченко, Н.В. Ващенко, І.А. Білоусова, О.М. Лященко. Наявність невирішених проблемних питань, пов'язаних із розумінням терміну «економічна безпека підприємства» з захистом облікової інформації та з досягненням належного рівня економічної безпеки підприємства у сучасних умовах господарювання, зумовили необхідність даного дослідження.

Головна мета економічної безпеки підприємства полягає в тому, щоб гарантувати його стабільне та максимально ефективне функціонування в теперішньому часі і високий потенціал розвитку в майбутньому [1, с. 31]. Система економічної безпеки підприємства не може бути однаковою для всіх. Вона індивідуальна для кожного підприємства, тому що залежить від рівня розвитку і структури його виробничої діяльності, ефективності її використання, кваліфікації кадрів, від стану навколишнього середовища, зокрема конкурентного середовища, ризикованості виробництва.

Найважливішою складовою економічної безпеки підприємства є фінансова безпека. Її значимість не залежить від галузевої специфіки підприємства. Це обґрунтовується, насамперед, самою сутністю підприємства, тобто господарською діяльністю, яка спрямована на отримання максимального прибутку. Крім того, саме фінансові результати та фінансовий стан підприємства характеризують його спроможність пристосовуватися до існуючого ринкового механізму.

До структурного складу системи економічної безпеки входять: внутрішньовиробничі та позавиробничі складові, наведені схематично на рис. 1.

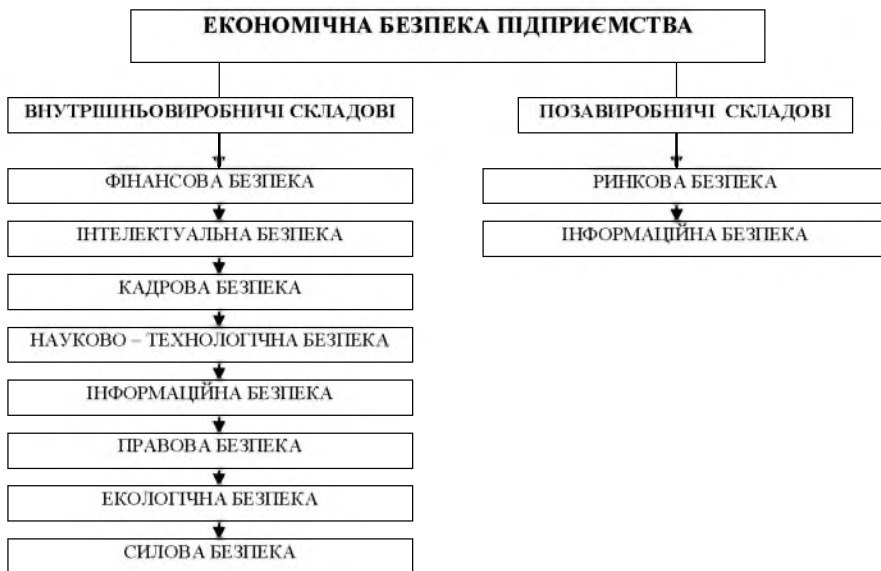

Рис. 1. Складові економічної безпеки підприємства

Процес реалізації цієї складової економічної безпеки підприємства може бути визначений як сукупність робіт для:

- досягнення максимально високого рівня платоспроможності підприємства і ліквідності його оборотних активів;
- моделювання найбільш ефективної структури капіталу;
- підвищення якості планування та здійснення фінансово – господарської діяльності підприємства в усіх його напрямках стратегічного та оперативного планування й управління технологічним, інтелектуальним та кадровим потенціалом, його основними та обіговими активами з метою максимізації прибутку.

Поточний рівень економічної безпеки за фінансовою складовою оцінюється на підставі докладного аналізу загроз негативних впливів на фінансову безпеку і можливих збитків, зазнаних підприємством внаслідок їх реалізації, а також існуючої на підприємстві системи аналізу і оцінювання всебічних результатів його фінансово – господарської діяльності в розрізі напрямів безпеки [2].

Оцінювання поточного рівня фінансової складової економічної безпеки підприємства здійснюють за декількома напрямками аналізу:

- аналіз фінансової звітності підприємства за результатами його фінансово – господарської діяльності (аналіз структури капіталу підприємства, його платоспроможності та фінансової стійкості, структури витрат, прибутків і рентабельності, заборгованості, та інших напрямів фінансового аналізу);
- аналіз конкурентних переваг і порівняльний аналіз із підприємствами – конкурентами;
- аналіз асортименту продукції, що випускається або реалізується;
- аналіз рівня і якості менеджменту підприємства; аналіз кваліфікації на інтелектуального потенціалу підприємства;
- аналіз поставок та клієнтури підприємства;
- аналіз ринку цінних паперів підприємства [3, с. 80].

Про ослаблення фінансової складової економічної безпеки свідчать:

- зниження ліквідності підприємства;
- підвищення кредиторської та дебіторської заборгованості;
- зниження фінансової стійкості.

Обґрунтування інтелектуальної та кадрової складових економічної безпеки підприємства передбачає два тісно пов'язаних між собою, але водночас і істотно різних напрямки діяльності.

Перший напрям орієнтований на роботу з персоналом підприємства, на підвищення ефективності роботи співробітників підприємства. Він передбачає роботу з планування і управління персоналом підприємства, запобігання загрозам негативних впливів на економічну безпеку підприємства через недостатню кваліфікацію співробітників, слабку організацію системи управління персоналом, підбір, навчання і мотивація співробітників підприємства. Другий напрям спрямований на збереження і розвиток інтелектуального потенціалу.

Важливим чинником економічної безпеки підприємства є система внутрішнього контролю. В сучасних умовах відбувається трансформація внутрішнього контролю в інструмент оцінки ризиків, спостерігаємо зміщення акцентів від оцінки окремих операцій до ефективності діяльності підприємства у цілому [4, с. 192].

Отже, можна зробити висновок, що економічна безпека підприємства є комплексом складових щодо підвищення ефективності

та стабільності функціонування всіх сторін підприємства та його структурних підрозділі.

Література:

1. Белокуров В.В. Структура функциональных составляющих экономической безопасности предприятия [Электронный ресурс] / В.В. Белокуров. – Режим доступа: <http://www.safetyfactor.ru>.
2. Будник Л. Внутрішній контроль як засіб підвищення економічної безпеки бізнесу / Л. Будник, С. Саченко // Галицький економічний вісник. – 2011. – №4(33). – С.191-194.
3. Донець Л.І. Економічна безпека підприємства: навч.пос. / Л.І.Донець, Н.В. Ващенко. – К.: ЦУЛ, 2008 – 240с.
4. Ковальчук Є.К., Панасюк В.М. Інформаційні ресурси в обліку та їх роль в підвищенні ефективності управління підприємством // Міжнар. зб. наук, праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2011. – Випуск 3 (18). – С. 93-101
5. Кургузенкова Л.А. Економічна безпека підприємства: сутність та чинники формування її відповідного рівня/ Л.А, Кургузенкова//Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Випуск 2 (02). – С.29-33.